

Tit ringja — vit skriva

Er nakað á vási? — Ivamál?
Ein spurningur, ella tíðindi, so ring til okkara.
Vit eru til reiðar!

tíðindablaðið
sosialurin

Lýsingar:

Lýsingarmaður okkara er ráðgevari hjá fyrirkum og einstaklingum í lýsingaspurningum. Hetta verður gjørt uttan meiríkostnað fyri lýsaran.

Leikstjórin um »Eitt dukkuheim«:

Vit settu okkum í ein bát

— við handritinum hjá Ibsen. Vit vistu ikki hvat land vit komu til, men halda nú, at vit eru komin upp á turt, og fara at framføra fyrstu ferð friggjakkvöldið, sigur Sveinn Einarsson, leikstjóri, um sjónleikin, sum verður frumsýndur í Norðurlandahúsinum

Í lötuni verður síðsta hond lögð á venjingar til sjónleikin »Eitt dukkuheim« eftir Ibsen, í Norðurlandahúsinum, sum hevur frumsýning í annað kvöld.

Í samrøðu við Sosialin sigur Sveinn Einarsson, leikstjóri: Um tú vilt vísa á sannleiksvirði í slíkum klassiskum verki, sum Dukkuheimið er, so eru møguleikarnir fyrri at fáa hetta at eydnast, ájavnast við at tað miseydnast, møguleikin er at listarverkið ikki kemur til sín rætt.

— Eg vil siga tað soleiðis, at vit vóru nøkur fólk, sum settu okkum í ein bát, við handritinum hjá Ibsen.

Vónir okkara vóru at koma til eitt land — hvar vistu vit ikki. Gjøgnum strævið arbeiðið halda vit nú, at vit eru komin væl bjargað upp á turt og hava fingið fóta okkum.

Sjónleikurin »Eitt dukkuheim« er í innihaldi um eina dukku, ið er at sammeta við leiku, tú spælir við. Dukkan er ikki ein sjálvstøðug vera og heimið er ikki eitt vanligt heim í fyrstu atløgu. Síðan hendir tað á pallinum, at dukkan vaknar og verður til eitt sjálvstøðugt menniskja, sum ger sínar royndir fyrri at fóta sær — at finna sín persónleika og eitt nýtt og betri liv.

Orð og myndir:
Dagny Joensen

Nærum øll vita, at Nora fer út, tá leikurin er av, men litið og einki hevur verið gjørt burtúr Helmer, manni hennara, sum ikki skilir broytingina við konu síni. Í týðingini av sjónleikinum í Norðurlandahúsinum kunnu væntast nýtiðarviðgerð av leikpartunum, sum ikki hava verið lýstir áður. Stutt sagt, um hjúnarbandið í dag, um sjálvstøðugu leiklutirnar sum maður og kvinna hava í samfelagnum, — út frá teimum fyrirtreytum, at vit eru uppalld og liva í einum mannsamfelag, sum hvørki menn ella kvinnur hava biðið um, men sum er arður gjøgnum öldir, ið nú rennur saman um.

Sveinn Einarsson sigur, at tað hevur verið kveikandi at tvær tjóðir hava arbeitt saman um hetta mál, og skuldi tað ikki eydnast fullkomiliga í hesum mentunnavirksemi, so vónar hann, at hetta verður spilin til nærri samstarv frameftir.

Elin Karbeck Mouritsen, sjónleikari í Havnar Sjónleikarfelag, hevur størsta leiklutin í Dukkuheiminum.

Frá venjingunum: Krogstad (Birkar Garðarsson) kemur at vitja í »dukkuheiminum« hjá Noru (Elin Karbeck Mouritsen)

Elin sigur:

— Tað kann verða torført at fáa sálina við í slíkum leikluti sum hesum, tí vit bert hava havt fimm vikur at venja. Upprunaliga vóru avsettar átta vikur, men av tí at leikstjórin gjørdist sjúkur,

bleiv tíðin so knøpp. — Líkamliga er lætt at fylgja við, men tú hómar bráðliga — alt meira tú kemur inn í leikpartin, at tað er so nógv, sum fjálar seg í honum.

Hvussu er tað at arbeiða sum yrkisleikari?

— Fyrsta morgunin eg fór niðan í Norðurlandahúsið at venja, kendi eg tað sum ringa samvitsku, at eg ikki istaðin fór til arbeiðis sum vanligt. Síðan koma eg at hugsa um, at hetta er eitt arbeiði sum alt annað.

Upplivingin hevur eisini verið, at siggja Petur Einarsson, Borgar Garðarsson og leikstjóran, sum so álvarsliga ganga inn fyrri venjingunum, miðvíst við rødd og líkamsvenjing. Hetta hevur givið mær virðing fyrri arbeiðnum, sum eg ikki havi kent áður.

Í Sjónleikarhúsinum havi eg ikki kent uppgávuna at geva einum leikparti liv, so tyngjandi sum nú. Minnist bert, at eg við eldhuga og gleði fór til uppgávuna, uttan tó at kenna meðabýrgd fyrri

heildini. Tað er greitt at leikparturin sum Nora í Dukkuheiminum setur stór krav, sum kennast øðrvísi meira tyngjandi, men sum kortini er ógvuliga gevandi og spennandi at royna.

Petur Einarsson hevur leiklutin sum Helmer, maður Noru. Hann er íslendingur og hevur seinastu átta árin arbeiðt sum rektari við Sjónleikarskúlan í Íslandi.

Vit hittu Petur Einarsson í døgurðatímanum ein dagin í Norðurlandahúsinum. Hann sigur m.a., at hann hevur verið lærari hjá Biritu Mohr, sum í lötuni útbúgvir seg til sjónleikara í Íslandi. Hann heldur, at tað verður hugaligt at koma heimaftur, tí nú skilir hann føroyskt. Biritu Mohr hevur bert havt loyvi at tosa íslendskt á skúlanum, so hon málsliga er før fyrri at nema sær hesa útbúgving.

Petur sigur:

— Mest spennandi hevur tað verið fyrri meg, bert at hava til uppgávu at fáa skil á leikpartin

Helmer, sum eg haldi verða áhugaverdan persón. Áður hevur litið verið gjørt burtúr hesum leikparti og eisini hevur hann verið myndaður sum ein óhugnaligur persónur.

— Tað er av týðningi fyrri meg, at Helmer fær meira menniskjansligt skap. Helmer eins og vit onnur, hevur verið uppalddur í einum samfelag, skipað av monnum. Hann hevur ikki biðið um sín leiklut í livinum, men noyðist at virka og taka slíkar avgerðir, sum samfelagið setur honum.

— Fyri mær er tað greitt, at vit øll eru menniskju, sum áttu at verið tikið fyrri tað vit eru, — óansæð um tú er kvinna ella maður.

Petur Einarsson sigur at enda, at tað hevur verið áhugavert at arbeiða í slíkum umstøðum, sum tær í Norðurlandahúsinum, tí tað hevur hann ongantið roynt áður.

Frumssýningin verður í annaðkvöld og verður »Eitt Dukkuheim« á skránni fram til 11. apríl.

Døgurdasteðguri í Norðurlandahúsinum:

Elin K. Mouritsen, Sveinn Einarsson, Petur Einarsson, Árni Baldvinsson (ljósmaður), Laura Joensen og Gundur Mortensen